

Pfv. VII. 21. 200/2007/6.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Szentjóni Zoltán ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Vass János ügyvéd által képviselt alperes ellen hibás teljesítésből eredő kártérítési igény érvényesítése iránt a Debreceni Városi Bíróság előtt 8.G.40.028/2005. szám alatt indult, és a jogalap kérdésében a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 1.Gf.41.156/2006/3. számú közbenső ítéletével elbírált perében az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a másodfokú bíróság közbenső ítéletét hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperes részére 15 nap alatt 146.000 (Egyszáznegyvenhatezer) forint együttes másodfokú-, és felülvizsgálati eljárási költséget.

I n d o k o l á s :

A felperes 2002. február 26-án a S. P. Rt-től, mint lízingbeadótól lízingelt egy Nissan gépjárművet, amelynek vételára bruttó 9.450.000 forint volt. Ezen összegből 7.549.605 forintot a lízingbeadó Rt. fizetett ki az eladó alperesnek. 2002. május 2-án - 15.243 km futásteljesítmény után - a felperes bejelentette az alperesnek, hogy a motorból rendellenes hang hallatszik, az alperes elvégezte a vezérműlánc és kapcsolódó alkatrészek cseréjét. 2002. november 6-ától kezdődően a gyorsításnál jelentkező erős füstölés miatt az alperes mintegy fél évenként javítást végzett egészen 2004. év végéig. 2004. november 19-én - 205.449 km futásteljesítménynél - a gépjármű leállt, üzemképtelenné vált; felperes kérésére az alperes a motort szétszerelte, de a javítást nem végezte el, mert a felperes azt fizető javításként nem rendelte meg. A felperes ebben az állapotában a gépjárművet értékesítette 2.500.000 forintért az S. 99. Kft. részére 2004. december 31-én.

A felperes a 2005. januárban előterjesztett kereseti kérelmében a Ptk. 306. § (3), valamint 310. §-a alapján 2.221.000 forint és ennek 2005. január 31-től járó kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Álláspontja szerint a gépjármű meghibásodásának oka már a garanciális időn belül jelentkező vezérlési hiba volt, vagyis az alperes hibásan teljesített. Előadta, hogy a gépjármű forgalmi

értéke az eladáskor - a vezérlési hiba nélkül - 4.459.000 forint lett volna, (plusz az extrák 60 %-os értéke 262.000 forint), ezért a felperest az alperesi hibás teljesítés folytán 2.221.000 forint kár érte. Kérelmének alátámasztásául becsatolta a javításra vonatkozó munkalapokat, a per előtti levelezést, valamint L. A. gépjármű szakértő szakvéleményét.

Az alperes ellenkérelme a kereset teljes elutasítására irányult; tagadta a hibás teljesítést, illetve, hogy a részéről végzett javítások nem szüntették meg a használat közben felmerült hibákat.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetét elutasította. Az általa irányadónak tekintett tényállást a felek nyilatkozatai, a csatolt iratok, a tanúk vallomása, valamint S. T. igazságügyi szakértő alap-, és kiegészítő véleménye, továbbá szóbeli nyilatkozata alapján állapította meg. A bíróság többek között megállapította, hogy az alperes a javításokat mindannyiszor elvégezte; csak 2004. április 8-án vezette rá a munkalapra, hogy új sorozatú vezérlőegység csere lenne szükséges, de - a 100.000 km-ig terjedő garanciavállalás miatt - a cserét a felperes díjfizetése mellett vállalta volna elvégezni. A Nissan márka vezérképviselőt ellátó szervezet 2004. január 9-én adott ki körlevelet a T30X-Trail YV22 járművek erős füstölése miatt. Eszerint, amennyiben a diagnosztikai eljáráson a füstölésen kívül egyéb hiba nem tapasztalható, akkor a hiba ECM cserével szüntethető meg.

Az elsőfokú bíróság az ítélet jogi indokolásában hivatkozott a Ptk. 305. § (1) és 365. §-ára, valamint a Pp. 163. § (2) és 164. § (1) bekezdésében foglaltakra. Ez utóbbi értelmében a hibás teljesítést a felperesnek kellett volna bizonyítania. A bíróság a perben kirendelt szakértő véleményét akként értékelte, hogy az a felperes tényállításait nem támasztotta alá. A szakértő véleményét nem találta aggályosnak, mert a szakértő részletesen megindokolta álláspontját, a felek kérdéseire a kiegészítő véleményben és a személyes meghallgatása során választ adott, így nem volt szükség további szakértői bizonyításra. Értékelte azt is, hogy a felperes részéről beszerzett magánszakvélemény ugyancsak nem tartalmaz kétséget kizáró, egyértelmű választ a meghibásodás okaira. Miután a perben kirendelt szakértő szerint már nem lehet műszaki szakértői eszközökkel megállapítani, hogy a felperes által megjelölt hiba (a vezérműláncok gyakori cseréjének szükségessége, füstölés, a motor gyűrűinek kopása) ténylegesen milyen okra vagy okokra vezethető vissza, ezért az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

A másodfokú bíróság a felperes által előterjesztett fellebbezés folytán meghozott közbenső ítéletében az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és megállapította, hogy a felperes keresetének jogalapja az alperessel szemben fennáll; utasította az elsőfokú

bíróságot az összecszerűség kérdésében új eljárásra és újabb határozat meghozatalára. A közbenső ítélet indokolása értelmében az igazságügyi szakértő nem tudta ugyan kétségtelenül megállapítani, hogy a gépjármű vezérlő elektronikája a teljesítéskor hibás volt-e, de ennek lehetőségét nem zárta ki. A másodfokú bíróság a perben rendelkezésre álló egyéb adatok figyelembe vételével megállapította, hogy a gépjármű rendellenes működését a gépjármű vezérlő elektronikájának a hibája okozta. Az ítélet értelmében az üzemeltetés során azonos jellegű hibák jelentkeztek mind a felperesnél, mind - a tulajdonosváltást követően - az új tulajdonosnál, és, ha figyelembe vesszük a márka vezérképviselő körlevelét, akkor egyértelműen megállapítható, hogy ennél a gépkocsinál ez a hiba az átadáskor fennállott. A fent felsoroltakra tekintettel a másodfokú bíróság a kereset jogalapját megállapíthatónak tartotta.

Az alperes a jogerős közbenső ítélet elleni felülvizsgálati kérelmében kérte a másodfokú közbenső ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú ítélet helybenhagyását. Álláspontja szerint a jogerős határozat sérti a Pp. 164. § (1), 206. § (1), 177. § (1) és 221. § (1) bekezdésében foglaltakat. Hangsúlyozta, hogy a perbeli jogvitát elsődlegesen a perben elkészült igazságügyi szakértői vélemény alapján kellett volna elbírálni. A szakértő szerint nem volt teljes bizonyossággal megállapítható, hogy a felperes által állított hibás teljesítés valóban fennállt-e. Elméletileg lehetett a hiba egyik előidéző oka a vezérlő elektronika problémája, azonban ezen kívül sokféle egyéb ok is. A szakértő azt is rögzítette, hogy nem volt megállapítható, miszerint az átvétel időpontjában a gépjármű rejtett hibás lett volna. Az alperes kiemelte, hogy a jogerős közbenső ítélet gyakorlatilag érdemi indokolást nem tartalmaz, az eltérő végkövetkeztetés levonása mellett csak megemlíti a perben felmerült egyéb bizonyítékok némelyikét, de semmiféle elemző, a bizonyítékokat értékelő, összevető érvelést nem tartalmaz. Az alperes BH-ban megjelent eseti döntésekre hivatkozva állította, hogy a bíróságnak a szakértői vélemény mellőzése esetén hivatkoznia kellett volna a perben feltárt kétségtelen tényekre, valamint álláspontját tüzetesen meg kellett volna indokolnia. Szerinte a jogerős közbenső ítélet ezeknek az elvárásoknak nem felel meg, a közbenső ítélet indokolásában megemlített körülmények és tények nem alkalmasak a kereset jogalapjának megállapítására.

A felperes írásbeli ellenkérelme a jogerős közbenső ítélet hatályban tartására irányult. Rámutatott azokra a további bizonyítékokra, amelyek szerinte a kirendelt szakértő véleményével együtt már bizonyítják a keresete jogalapjának megalapozottságát.

A felülvizsgálati kérelem alapos, a jogerős közbenső ítélet a kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő.

A felülvizsgálati eljárás eredményeként azt lehetett megállapítani, hogy a perben rendelkezésre álló adatokat és bizonyítékokat az elsőfokú bíróság értékelte a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően; nevezetesen akként, hogy az alperes hibás teljesítése nem volt megállapítható. A szakkérdésben a bizonyítékok között kiemelkedő jelentősége volt a perben kirendelt igazságügyi szakértő véleményének, amelyet az elsőfokú bíróság helyesen tekintett kellően indokolt, aggálytalan véleménynek. A szakértő többek között a szakvélemény V. fejezetében kifejtette, hogy a kötelező szervizeknek elengedhetetlen része, rendszerint első lépése az esetleges hibakódok kiolvasása. A rendelkezésre álló adatok szerint a vezérlőelektronikában detektált hiba nem került rögzítésre. "Így gyakorlatilag teljes bizonyossággal állítható, hogy az alperes a javításai során a vezérműlánc cseréjével a felperes által bejelentett hibát a maga részéről minden esetben szakszerűen, a műszakilag elvárható módon hárította el". Nem látta valószínűsíthetőnek, hogy közvetlen összefüggés lett volna a vezérlés esetleges hibája, és a több mint kétszázezer km-es futásteljesítmény után bekövetkezett, gyűrűkopás miatt kialakult kompresszió csökkenés között. Kérdésre válaszolva egyértelműen kifejtette, hogy egy elektronikus egység meghibásodása az üzemeltetés során gyakorlatilag bármikor bekövetkezhet.

A szakértő műszaki szakértői eszközökkel azért nem tudott teljes bizonyossággal megállapításokat tenni, mert a vizsgálatáig a vételtől számítva hosszú idő telt el, a jármű jelentős futásteljesítménnyel rendelkezett, és azóta számtalan javításon esett át. Szóbeli meghallgatása során pedig a szakértő előadta, hogy 205.000 km után olyan nagyságú a futásteljesítmény, hogy a gépkocsi újkori állapotára, a gyártáskor előállt esetleges hibára nem lehet felelősségteljes következtetést levonni. A szakértő tárgyaláson elhangzott nyilatkozatából az is kitűnt, hogy ismerte a Nissan márka vezérképviselet 2004. év elején kiadott körlevelét, véleményén azonban ez nem változtatott. Tudatában volt annak is, hogy a munkalapok szerint az alperes milyen jellegű hibákat javított, ezért a perben nem volt olyan lényeges peradat, amelynek alapján a szakvélemény releváns megállapításai mellőzhetőek lettek volna, és kellően alátámasztanak a másodfokú bíróság álláspontját.

Helytállóan fejtette ki az alperes felülvizsgálati kérelmében, hogy a másodfokú bíróság kellően nem indokolta meg a szakvélemény lényeges megállapításainak mellőzését, nem tért ki azokra a tényekre és adatokra, amelyeket a szakértő ne vett volna figyelembe. A hibás teljesítésen alapuló kártérítési igény jogalapjának megállapításához a felperesnek bizonyítania kellett volna, hogy a gépjármű az adásvétel időpontjában hibás volt, de ezt a perben beszerzett bizonyítékokkal alátámasztani nem tudta.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján a közbenső ítéletet hatályon kívül helyezte, és a jogszabályoknak megfelelő elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében a felperes köteles viselni teljes egészében mind a másodfokú, mind a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeket, amelyek az alperes jogi képviselőjének díjából és a felülvizsgálati kérelemre lerótt 36.000 forint eljárási illeték összegéből áll.

Budapest, 2007. november 22.

Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Kováts Rolandné s.k.
előadó bíró, Dr. Bartal Géza s.k. bíró

A kiadmány hitelével: